

gjøre for at forfremme Skiftecommissairerne, naar man troede de vare trøtte i denne Forretning, og hvorledes man skulde kunne staffe Landsoverretten en Tilgang af de Mænd, der i Skiftecommissionen havde erhvervet en vis og ikke ringe Grad af Livserfaring og Indsigt i Forretningerne, men man har reent overseet det meget simple Spørgsmaal, at man jo aldeles ikke til denne Skiftecommission behøvede Mænd af en juridisk Dannelse, at man i Forretningstilivet under Domstolene opdrager mange brugbare Mænd, hvem man for Nidblikket slet ikke veed at staffe nogen Forfremmelse, og som vilde være udmærket dygtige som Skifteforvaltere; det er dette Punkt, man ganske har overseet, og det er det, som jeg troer har en væsentlig Betydning. Det forekommer mig, at Lovforslaget, saaledes som det her foreligger, slet ikke har seet Sagen i det simple, naturlige Lys, men har ladet sig hilde af allerede forud bestaaende Betragtninger, der i en væsentlig Grad hænge sammen med en corporativ Dom, sældet af Landsoverretten. Vi have i dette Lovforslag et nyt Beviis paa, hvor farlig denne forudgaaende officielle Raadsøgning er. Vi staae her i en meget vanskelig Stilling, vi skulle bekæmpe Landsoverretten med dens nyligværende Justitiarius i Spidsen, vi skulle, selv imod Landsoverrettesseksforernes Tølelser, gaae en Vej, som deres corporative Tanke frister dem ind paa. Det vare vi bleve frie for, naar der aldeles ingen officiel Raadsøgen og Raadspørgen havde fundet Steb, naar Sagen laa simpelt for os, i sin egen Natur, thi her er et af de Tilfælde, hvor simpel borgerlig Forstand dog kan rætte Noget til ved Bedømmelsen af Sagen. Vi have vistnok Alle gjort Erfaring om, hvor lidt en saadan Skifteforvalter mange Gange egentlig veed og forstaaer, af den ganske simple Grund, at han mange Gange er meget lidt inde i de verdslige og daglige Forhold. Naar det kommer an paa fra Kongeningsens Standpunkt at skulle have en Mening, saa møder man næsten altid — idetmindste er det gaaet mig saaledes — en ikke ringe Dygtighed, undertiden en forlegen Samlen, men i Reglen en ikke ringe Dygtighed, og naar det gjælder om at handle retsfindigt og ærligt, saa træffer man utvivlsomt altid dette, men derimod savner man

ikke saa sjelden det skarpe Syn paa Livets almindelige Forhold, som jeg allerede har bemærket tildeels er en legemlig Egenstabs — deres Brillen ere ikke altid gode.

Justitsministeren: Det forekommer mig, at det Foredrag, som vi nu hørte af den ærede Rigsdagsmand, i det Hele vidner om, at han har dannet sig nogle Billeder, som foresvæve ham, men som dog turde være ikke saa ganske stemmende med Sandheden. Jeg skulde næsten troe, at han forestiller sig en Assessor i Hof- og Stadsretten som en Mand, der ikke kommer udenfor sit Skriveværelse, undtagen for at bringe en Dom op i Retten, medens derimod Skifteforvalterne andetseds skulde være Folk, der, om de end ikke have nogen synderlig juridisk Indsigt, saa dog ved at bevæge sig meget omkring mellem Folk have fanlet sig en saadan Praxis, en saa fyldestgjørende Livsansføelse, at de uden Videre kunne udføre, hvad der hører til en god og tilstrækkelig Skifteforvaltning. Jeg kan ikke troe Andet, end at det er en, om jeg maa bruge det Udtryk, fuldkommen eensidig Opfattelse af de Forhold, hvori de Paagældende bevæge sig. Jeg skal ikke gaae nærmere ind derpaa, men kun gjøre den Bemærkning, at Hof- og Stadsrettens Assessorer paa mange Maader komme til at træde ud i det virkelige Liv og i Beryøring med Folk, uagtet de ikke ere Medlemmer af Skiftecommissionen. Alt, hvad der saaledes staaer i Forbindelse med Hof- og Stadsretten, troer jeg imidlertid man helst maatte afsee fra. Den ærede Rigsdagsmand har paapeget Grundlovens Bestemmelse, Afstillelsen mellem det Administrative og det Dømmende, og troet, at den væsentlige Grund dertil vel laa deri, at der krævedes andre Egenstaber til den dømmende Function end til den administrative. Om det er et Hensyn, der kan have gjort sig gjældende ved Afstillelsen af Grundlovens § 76, derom skal jeg ikke her indlade mig paa at udtale nogen Mening, men der er ganske vist andre vigtigere Hensyn, som have begrundet Bestemmelsen om, at der skal skjelnes mellem det Dømmende og det Administrative; det er Hensyn, der ligge saa nær og saa klart for Dagen, at jeg ikke behøver nærmere at paa-